

Tarih : 17.04.2020

No : 2020/37

Konu : 7244 Sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun Yayımlandı

17 Nisan 2020 tarihli ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de "7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Söz konusu Kanun ile yapılan düzenlemelerden öne çıkan hususlar aşağıda özetlenmektedir.

1. İş sözleşmelerinin üç ay süreyle işveren tarafından feshedilememesi

Bu Kanunun 9 uncu maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'na eklenen geçici 10 uncu maddeyle, İş Kanunu kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi, **17/04/2020 tarihten 17/07/2020 tarihine kadar 3 ay süreyle** işveren tarafından feshedilemeyecektir (ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri haller nedeniyle fesih hariç). Fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi ücretsiz izne ayırabilecektir. Fesih yasağı süresini 6 aya kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkili olacaktır.

2. Ücretsiz izne ayrılan işçilere nakdi ücret desteği

Bu Kanunun 7 nci maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 24 üncü maddeyle, ücretsiz izne ayrılan işçilere ve 15/3/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, işsizlik ödeneğinden istifade edemeyen işçilere, İşsizlik Fonundan her gün için **39,24 Türk Lirası** (aylık 1.177,20)) nakdi ücret desteği verilecektir. Yapılan ödemelerden damga vergisi kesintisi (binde 7,59 oranında) yapılacaktır.

Ücretsiz izne ayrılarak ücret desteğinden yararlanan işçinin işveren tarafından fiilen çalıştırılmaya devam ettiğinin tespiti halinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinde belirlenen idari para cezaları dört katı olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda verilecek nakdi ücret desteğinden yararlanma süresini 6 ay süreyle Cumhurbaşkanı uzatabilecektir.

3. Kâr dağıtım sınırlaması getirilmesi

Bu Kanunun 12 nci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13 üncü maddeyle, kâr dağıtım sınırlaması yasa maddesi haline getirilmiştir.

Buna göre, sermaye şirketlerinde (Yabancı şirketlerin Türkiye şubeleri ve şahıs şirketleri bu kapsama dahil değildir), **30/9/2020 tarihine kadar;**

- 2019 yılı net dönem kârının yalnızca %25'ine kadarının dağıtımına karar verilebilecektir,
- Geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemeyecektir,

- Genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemeyecektir.

Genel kurulca, 2019 yılı hesap dönemine ilişkin **kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa** veya **kısmi ödeme yapılmışsa**, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini (yüzde yirmi beşini) aşan kısma ilişkin ödemeler 30/09/2020 tarihine kadar ertelenecektir.

4. Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Faaliyetlerinin Belirlenen Sınırlar Dışında Yapılabilmesi

Bu Kanunun 2 nci maddesinin (ğ) bendi ile yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilmesi durumunda 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere;

- 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetler, Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılabilecektir,
- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetler, Bölge dışında da yürütülebilecektir.
- Bu süre 3 aya kadar uzatılabilecektir.
- 5746 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilecektir.

5. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin alınmaması

Bu Kanunun 1 inci maddesinin 1/(g) bendi ile koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmayacaktır.

6. Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerin ertelenmesi

Bu Kanunun 1 inci maddesinin 1/(a) bendi ile Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerinden 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenleri başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelemeye Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu süreler, bitiminden itibaren Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilecektir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.

7. Belediyelere ait taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kiralama bedellerinin ertelenmesi

Bu Kanunun 1 inci maddesinin 1/(ç) bendi ile Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların, 19/3/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kısımlarının 3 ay ertelenmesine büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve birliklerde meclis; bağlı kuruluşlarda ise yetkili karar organı yetkili kılınmıştır. Bu süreler, bitiminden itibaren ilgisine göre Çevre ve Şehircilik Bakanı veya İçişleri Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilecektir. Söz konusu

alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedelleri tahsil edilmeyecektir.

8. TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlara ilişkin yapılandırma imkanı

Bu Kanununun 1 inci maddesinin 1/(i) bendi ile TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlara ilişkin yapılandırma imkanı getirilmektedir. Buna göre,), vadesi 01/02/2020 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ve yapılandırılmamış borçlar için 2021 yılının Eylül ayı sonuna kadar TEDAŞ'a iletilmek üzere dağıtım/perakende satış şirketlerine veya TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunulması halinde bu alacaklar yapılandırılacaktır. Bu kapsamda yapılandırılan alacakların ilk taksiti 2021 yılının Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam üç eşit taksitte ödenecektir.

9. Seyahat acentaları aidatının ödenmemesi ve seyahat acentası belgesinin devredilebilmesi

Bu Kanununun 1 inci maddesinin 1/ı bendi ile Türkiye Seyahat Acentaları Birliğinin gelirleri arasında yer alan yıllık aidat 2020 yılında alınmayacaktır.

Bilindiği gibi, Türkiye'de seyahat acentalığı faaliyeti göstermek için Bakanlıktan işletme belgesi almak zorunludur. Bu Kanununun 3 üncü maddesi ile 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, işletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilecektir. İşletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilecektir. Devir edilen acentanın unvanı veya iltibasa yol açacak bir unvan 10 yıl içerisinde başka bir seyahat acentasına kullanılmayacak ve devir eden tüzel kişiliğe 3 yıl içerisinde yeniden işletme belgesi verilmeyecektir.

10. Makul olmayan fiyat artışlarının yasaklanması

Bu Kanununun 14 üncü maddesi ile 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a eklenen ek 1 inci madde ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamayacağı düzenlenmiştir.

11. Diğer bazı düzenlemeler

- Deprem, yangın, sel gibi doğal afetler ile salgın hastalık veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle çalışmaması gibi mücbir sebep hallerinde; veri, bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir. Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı ve ceza gibi yaptırımlar uygulanmayacaktır. (Bu Kanununun 10 uncu maddesi)
- Turizm tesisi maksadıyla verilen izinler hariç olmak üzere 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri adına

verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmiştir. (Bu Kanunun 1 md. 1/b)

- Millî Parklar Kanununa tabi yerlerde 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan kiralamalardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Tarım ve Orman Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir. (Bu Kanunun 1 md. 1/c)

Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme süreleri, tüm sosyal sigorta prim ödemeleri ile 1053 sayılı Belediye Teşkilâtı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne yaptığı yıllık taksit ödemelerinden, 17/04/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenler 3 ay ertelenmiştir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar Cumhurbaşkanı tarafından uzatılabilecektir. (Bu Kanunun 1 md. 1/d)

Bilgilerinize sunarız,

Saygılarımızla,